

STRATEGISKT PARTNERSKAP MELLAN SVERIGE OCH POLEN

Konungariket Sverige och Republiken Polen är sammanlänkade av en gemensam historia, geografi och framtid. Sveriges och Polens djupa samhörighet och gemensamma intressen är utgångspunkten för det strategiska partnerskapet mellan länderna.

De strategiska bilaterala förbindelserna mellan Sverige och Polen grundar sig på gemensamma värderingar och respekt för folkrätten, demokratin, rättsstatens principer och de mänskliga rättigheterna. Tillsammans strävar vi efter att skapa ett tryggt, säkert och välmående Europa med särskilt fokus på Östersjöregionen. Vi ska verka för att göra våra samhällen mer konkurrenskraftiga, mer motståndskraftiga och säkrare.

Ett i grunden försämrat säkerhetsläge i Europa efter Rysslands anfallskrig mot Ukraina, ökningen av geopolitiska spänningar över hela världen och Sveriges och Polens förbindelser som Natoallierade gör det motiverat att ytterligare bredda och fördjupa det bilaterala partnerskapet mellan våra länder utifrån befintligt samarbete och lärdomar.

Ryssland kommer att fortsätta att vara det största hotet mot euroatlantisk säkerhet under överskådlig tid. Rysslands anfallskrig mot Ukraina är ett led i ett bredare, systematiskt utmanande av den regelbaserade världsordningen, som utgör grunden för Europas säkerhet, stabilitet och välbefinnande.

Sverige och Polen ska ytterligare fördjupa samarbetet för att stärka det ekonomiska välbefinnandet i Östersjöregionen med särskilt fokus på initiativ som fullt ut utnyttjar båda ländernas konkurrensfördelar och unika marknadsnischer.

Sverige och Polen ska spela ledande roller när det gäller att ytterligare fördjupa samarbetet för att stärka säkerheten i Östersjöregionen och ta initiativ för att ytterligare motverka Rysslands inflytande, handlingsutrymme och förmåga att göra skada. Vi ska samarbeta för att skydda vår gemensamma säkerhet och eftersträva ett ännu djupare, bredare och effektivare bilateralt samarbete om säkerhet och försvar.

Sverige och Polen är orubbliga i stödet för Ukrainas territoriella integritet, suveränitet och självständighet, liksom för landets naturliga rätt till självförsvar mot Rysslands anfallskrig. Vi stöder fullt ut Ukrainas rätt att välja sina egna säkerhetsarrangemang och fortsätta att integreras i det

euroatlantiska området. Tillsammans ska vi verka för att säkerställa att Ukraina får nödvändigt stöd, inklusive militär utrustning och finansiering, för att bidra till landets återhämtning och uppbyggnad.

Genom att bekräfta och förnya det strategiska partnerskap mellan Sverige och Polen som inrättades genom deklARATIONEN om politiskt samarbete inom strategiskt viktiga områden mellan Sverige och Polen, som undertecknades i Warszawa den 4 maj 2011, och genom att bygga vidare på befintliga samarbetsformer ska vi ytterligare fördjupa och bredda partnerskapet på områden som är strategiskt viktiga för båda länderna.

Samarbetet ska bl.a. omfatta de huvudområden och initiativ som anges nedan.

I. HUVUDOMRÅDEN FÖR STRATEGISKT BILATERALT SAMARBETE

Säkerhet och försvar

Sverige och Polen kommer att

- stödja starka band mellan Europa och Nordamerika, bl.a. genom att stärka Nato som det unika, väsentliga och oundgängliga transatlantiska forumet för att samråda, samordna och agera i frågor som rör vår gemensamma säkerhet
- sträva efter en rättvis bördefördelning inom Nato i syfte att bidra till säkerheten i vårt gemensamma närområde och i hela det euroatlantiska området
- samarbeta för att stärka Natos avskräckning och försvar i Östersjöregionen genom att se till att alliansens styrkor, ledning, försvarsplaner och förmågeutveckling får så stor verkan som möjligt samt genom att stärka Natos militära närvaro på den östra flanken och samtidigt se till att de kollektiva försvarsarrangemangen på de östra och norra flankerna är sammanhängande
- verka för ytterligare samarbete inom Nato för att utveckla alliansens strategiska förhållningssätt till Ryssland
- vidta åtgärder för att motverka och bekämpa Rysslands aggressiva handlingar och motverka landets förmåga att bedriva destabiliserande verksamhet i det euroatlantiska området genom att öka kostnaden för Ryssland, liksom Belarus kostnad för att stödja Ryssland i dessa handlingar, och ta fram fler möjliga svarsåtgärder inom Nato och EU
- se till att de åtgärder som Nato och EU vidtar som svar på Rysslands aggression mot Ukraina och för att utveckla sin försvarsförmåga är samstämmiga och kompletterar varandra
- samarbeta om ytterligare sanktioner mot Ryssland och öka deras verkan

- fortsätta att vidta beslutsamma åtgärder tillsammans med partnerländer för att hålla uppe sanktionstrycket på Ryssland och motverka alla sätt att kringgå sanktionerna så länge Rysslands anfallskrig fortsätter och Ukrainas territoriella integritet inte återupprättats
- samarbeta inom EU och med dess medlemsstater för att motverka Rysslands aggressionsförmåga med hjälp av fler verktyg som återspeglar alla EU:s ansvarsområden, bl.a. nya åtgärder som tullar, och stärka gemensamma initiativ för nya ekonomiska åtgärder som riktar sig mot Rysslands förmåga att föra sitt anfallskrig
- stödja utarbetandet och genomförandet av EU:s gemensamma säkerhets- och försvarspolitik, försöka komma fram till gemensamma ståndpunkter och ta gemensamma initiativ när det gäller civila och militära insatser, försvarsindustriinitiativ och den europeiska fredsfaciliteten, med särskilt fokus på det östra grannskapet
- verka för att stärka förbindelserna mellan EU och Nato och bidra till enighet och fördjupande av de starka transatlantiska förbindelserna genom att samarbeta på områden som motståndskraft och civil beredskap, rymden, cybersäkerhet, hybridhot, klimat samt ny och framväxande teknik
- arbeta för ett förstärkt bilateralt strategiskt försvarssamarbete som bygger vidare på samarbetet inom befintliga försvarsformat som ramavtalet mellan Konungariket Sverige och Republiken Polen om ömsesidigt samarbete på försvarsområdet, undertecknat i Warszawa den 14 september 2015
- inleda en bilateral dialog om den övergripande säkerheten i Östersjöregionen, bl.a. med fokus på att bemöta hybridhot och stärka motståndskraften på området energisäkerhet och kritisk infrastruktur i Östersjön, inom EU och Nato
- stärka motståndskraften genom samarbete på områdena militärt och civilt försvar, med fokus på beredskap och krishantering inom ramen för en strategi som tar hänsyn till alla risker och som innefattar hela samhället på ett integrerat och sektorsövergripande sätt, bl.a. genom utbyte av god praxis
- samarbeta mot den organiserade brottsligheten, särskilt i Östersjöhamnarna, med fokus på narkotika- och vapensmuggling samt människosmuggling och människohandel
- bidra till processen för laglig tillgång till uppgifter för brottsbekämpande ändamål
- inleda en närmare bilateral dialog om hur den kriminella ekonomin kan rubbas, bl.a. genom att utbyta lärdomar och undersöka möjligheterna till bilaterala samarbeten, i samband med att länderna nu är på väg att ansluta sig till Europeiska åklagarmyndigheten tillsammans
- främja utbyte av god praxis, erfarenheter och lärdomar inom civilskydd, civilt försvar och ekonomisk säkerhet

- föra en dialog med andra EU-medlemsstater och EU-institutionerna för att säkra finansiering av projekt som ökar motståndskraften, bl.a. infrastruktur med dubbla användningsområden
- dela med oss av bedömningar och stärka samarbetet i politiska frågor och säkerhetsfrågor när det gäller situationen på Koreahalvön, inklusive de båda staternas samarbete i de neutrala staternas övervakningskommission (NNSC).

Stöd till Ukraina och Östliga partnerskapet

Sverige och Polen kommer att

- stödja Ukrainas ansträngningar att utöva sin naturliga rätt till självförsvar, rätt att välja sina egna säkerhetsarrangemang och bestämma om sin egen framtid
- fortsätta att stödja Ukraina på landets oåterkalleliga väg mot fullständig euroatlantisk integration
- delta i gemensamma ansträngningar för att främja globalt stöd för en rättvis och hållbar fred som grundar sig på principerna i Förenta nationernas stadga och folkrätten och som är i linje med de centrala principerna och målen i Ukrainas fredsformel
- stärka samarbetet till stöd för Ukraina och Moldavien på deras väg mot EU-medlemskap. Vi kommer att stödja Ukrainas och Moldaviens reformarbete och konkreta framsteg i deras EU-anslutningsprocesser, inklusive gradvis integration
- ge stöd till utbildning, bl.a. under ledning av Natos stödåtgärd för Ukraina (NATO Security Assistance and Training for Ukraine, NSATU) och Europeiska unionens uppdrag för militärt bistånd till Ukraina (Eumam Ukraina), och utveckla det gemensamma centrumet för analys och utbildning (Joint Analysis Training and Education Centre, JATEC) som ett viktigt Natoinitiativ för att stärka samarbetet med Ukrainas försvarsmakt
- stödja Ukrainas försvarsproduktionskapacitet genom att identifiera möjliga prioriterade investeringsområden och stödja gemensam upphandling
- fortsätta att stödja reformeringen av den civila säkerhetssektorn i Ukraina, bl.a. genom EUAM Ukraina
- fortsätta att stödja Internationella brottmålsdomstolen samt ukrainska och andra nationella utredningar om internationella brott som begåtts i och mot Ukraina. Fortsätta att verka för att inrätta en effektiv särskild tribunal för aggressionsbrottet mot Ukraina
- fortsätta att delta i ansträngningarna för att i samarbete med Ukraina inrätta en internationell mekanism för gottgörelse för de skador och förluster som Rysslands folkrättsstridiga handlingar i och mot Ukraina har orsakat

- fortsätta att stödja internationella ansträngningar som syftar till att hitta långsiktig finansiering till Ukrainas återhämtning och uppbyggnad, bl.a. genom att använda extraordinära intäkter som härrör från immobiliserade ryska tillgångar, som ska förbli immobiliserade tills Ryssland fullgör sin skyldighet att gottgöra Ukraina
- bidra till utvecklingen av Östliga partnerskapet och anpassa det till de nya utmaningarna i regionen och stärka dess verksamhet genom att bygga vidare på det framgångsrika samarbetet mellan Sverige och Polen som initiativtagare till partnerskapet
- fortsätta att stödja de belarusiska demokratiska krafterna och det belarusiska civilsamhället, däribland oberoende medier och människorättsförsvarare, genom gemensamma initiativ, och samtidigt hålla uppe trycket på den auktoritära regimen och motverka den irreguljära migrationen och regimens instrumentalisering av densamma.

Migration och säkerhet vid EU:s yttre gräns

Sverige och Polen kommer att

- tillsammans med andra EU-medlemsstater vidta åtgärder för att vederbörligt skydda Schengen gränsen, med hänsyn tagen till att Schengenområdet är en av EU:s största framgångar som gör det möjligt för EU-medborgare att röra sig fritt inom unionen
- samarbeta om en övergripande strategi för migration i syfte att öka återvändandet och förhindra och mildra de negativa effekter av irreguljär migration som EU upplevt under de senaste åren
- hantera de långsiktiga utmaningarna med migration och dess bakomliggande orsaker, med hänsyn tagen till att instrumentaliserad migration håller på att bli en säkerhetsfråga som kräver nya lösningar, och arbeta med återvändande och återintegrering som en prioriterad fråga
- gemensamt arbeta för att behålla de grundläggande fördelarna med ett välfungerande Schengenområde och samtidigt hålla säkerheten vid EU:s yttre gräns på högsta nivå.

Bilateral handel, investeringar och ekonomiskt samarbete

Sverige och Polen kommer att

- anordna ett affärsforum på hög nivå i Sverige under andra halvåret 2025 och året därpå i Polen, med fokus på innovation, däribland ren energi och digitalisering, med syftet att stärka våra båda ekonomiers konkurrenskraft och fördjupa samarbetet mellan företag i de båda länderna och med möjlighet att anordna en session om Ukraina, för stöd

till Ukraina och diskussioner om samarbete inom ramen för den gröna omställningen

- ytterligare fördjupa de bilaterala handels- och näringslivsrelationerna och stärka det ekonomiska samarbetet, samtidigt som man strävar efter att öka såväl den bilaterala handels- och investeringsvolymen som kunskapsöverföringen, samt att främja turism och stärkt mobilitet samt andra centrala ekonomiska intressen mellan Sverige och Polen
- enas om att undersöka möjligt samarbete om innovationsutveckling, däribland forsknings- och industrisamarbete
- höja ambitionsnivån när det gäller att utveckla samarbetet om smart, grön och digital industriell utveckling med särskilt fokus på utveckling av och samverkan mellan kluster
- föra en bilateral dialog om investerings- och företagsvillkor genom aktiv samverkan mellan näringslivet och myndigheter i Sverige och Polen i frågor som riskkapital och private equity, bl.a. inrättande av en gemensam arbetsgrupp för att främja utländska direktinvesteringar
- utveckla ett strategiskt och långsiktigt svensk-polskt försvarsindustrisamarbete som gynnar båda parter och avser domänerna luft, mark, rymd och sjö. Undersöka ömsesidiga investeringsmöjligheter, olika samarbetsalternativ i EU-regi och partnerskap mellan små och medelstora företag
- arbeta tillsammans inom innovationsområdet med siktet inställt på konkurrenskraftiga ekonomier och med målet att inrätta strategiska forsknings- och utvecklingskonsortier som innefattar privata och offentliga aktörer, lärosäten och finansinstitut
- främja kunskapsskapande i syfte att driva på innovation och bygga upp gemensam sakkunskap, med utnyttjande av storskaliga anläggningar i världsklass i båda länderna (t.ex. ESS-anläggningen, Max IV-laboratoriet och Solaris) och med målet att verka för forskningssamverkan och tekniska genombrott
- undersöka hur bilateralt och multilateralt samarbete genom Nordiska investeringsbanken kan stärkas
- utveckla samarbete inom forskning och innovation inom vårdsektorn; utbyta erfarenheter om organisering av hälso- och sjukvård i de båda länderna. Samarbeta när det gäller bättre regelverkspraxis inom området läkemedel och medicintekniska produkter
- främja investeringsmöjligheter och samarbete inom vårdområdet, t.ex. inom forskning och utveckling, biologiska läkemedel och klinisk verksamhet
- utveckla samarbetet om forskning och utveckling inom området ny teknik och digitalisering, däribland 6G, cybersäkerhet och AI, samt främja användningen av säker och tillförlitlig konnektivitet, bl.a. inom 5G, inom EU och globalt.

Inre marknaden, konkurrenskraft och internationell handelspolitik

Sverige och Polen kommer att

- verka för att stärka EU:s konkurrenskraft, även inom energiintensiva industrier, och för att höja produktivitetsoökningen med särskilt fokus på spetskompetens inom industri och tjänster, på partnerskap inom utveckling av deep tech och på stöd till ekosystemet för uppstartsföretag (start-ups)
- bidra till en fördjupad europeisk inre marknad genom att se till att varor, tjänster, kapital och personer sömlöst kan röra sig över våra gränser
- verka för att harmonisera regelverk och för att förbättra säkerställandet av efterlevnad och genomförandet, i syfte att undanröja befintliga hinder och låta bli att skapa nya och därmed främja en mer integrerad och konkurrenskraftig inre marknad till gagn för såväl företag som konsumenter
- sträva efter att samarbeta i fråga om tjänster och kartläggning av hinder på tjänsteområdet, däribland andra hinder än regleringshinder, på den europeiska inre marknaden, med särskilt fokus på branschövergripande och ekonomiskt betydelsefulla tjänster med potential för hög tillväxt och mervärde, i synnerhet mot bakgrund av den gröna och den digitala omställningen
- stödja och stärka investeringstillväxten med syftet att förbättra konnektiviteten och göra den inre marknaden mer motståndskraftig
- kartlägga och försöka råda bot på globala utmaningar och handelshinder som hämmar samarbete om ekonomi och handel, och samtidigt verka för att stärka det multilaterala handelssystemet, inklusive Världshandelsorganisationen
- verka för att minska regelbördan för att förbättra ramvillkoren, regelverkens samstämmighet samt kostnadseffektiviteten, i avsikt att skapa ett företagsklimat som i högre grad gynnar produktivitetsoökningar och innovation.

Energi, klimat och miljö i Östersjöregionen

Sverige och Polen kommer att

- utarbeta gemensamma ståndpunkter inom EU, bl.a. inom den s.k. kärnkraftsalliansen, med målet om en teknikneutral energipolitik som innefattar kärnkraft och mindre detaljreglering på energiområdet så att EU-medlemsstaterna får flexibiliteten att välja vilka fossilfria teknisklag som används i deras energimix
- samarbeta och vidta åtgärder för en hållbar förvaltning av naturresurser, främja kretsloppsekonomin, stödja miljövänlig hantering av avfall och bygga upp motståndskraft mot naturkatastrofer

- fortsätta med samarbete mellan kärnkraftssäkerhets-, kärnsäkerhets- och strålsäkerhetsmyndigheter, med fokus på kärnkrafts- och kärnsäkerhet samt hantering av radioaktivt avfall
- utveckla samarbetet och informationsutbytet mellan berörda institutioner inom kärnkraftsutbyggnadsprojekt och hantering av kärnavfall
- enas om att undersöka samarbete om forskning och innovation inom ramen för den gröna omställningen, med fokus på tekniska framsteg, minskade utsläpp och stärkt försörjningstrygghet för energi
- stimulera utvecklingen av grön teknik som drivkraft bakom en hållbar ekonomi genom att främja innovation som minskar miljökonsekvenserna, är till stöd för resurseffektivitet och främjar långsiktig ekonomisk motståndskraft
- samarbeta om anpassningar till klimatförändringar med målet att stärka anpassningsförmågan, förstärka motståndskraften och minska sårbarheten för klimatförändringar
- undersöka möjligheterna till samarbete när det gäller att skapa rättsliga och regelverksmässiga grunder för framväxten av modern energiteknik i Östersjön, t.ex. infångning och lagring av koldioxid.

Rättsstatens principer och mänskliga rättigheter

Sverige och Polen kommer att

- upprätthålla respekten för EU:s grundläggande värderingar, som anges i artikel 2 i EU-fördraget
- bedriva arbete för att värna iakttagandet av rättsstatens principer, bl.a. i fråga om domstolarnas oberoende och korruptionsbekämpning
- främja en nära dialog med och mellan berörda intressenter, t.ex. civilsamhället, domstolsväsendet, den akademiska världen, medierna och internationella organisationer, och verka för en tydlig rättsstatskultur
- fortsätta arbetet med att stärka respekten för, skyddet av och förverkligandet av mänskliga rättigheter, verka för demokratiska principer och vidta kraftfulla motåtgärder mot hot mot demokratin, med särskilt fokus på det östra grannskapet
- säkerställa att respekt för demokratiska värderingar är ett grundvillkor för EU-medlemskap, inklusive fullständigt tillträde till den inre marknaden, och hjälpa EU-kandidatländer i deras arbete med att genomföra reformer för det ändamålet.

Kontakter på kulturområdet och mellan människor

Sverige och Polen kommer att

- främja utbyte på kulturområdet och mellan människor på olika nivåer genom att uppmuntra utbyten av kulturella projekt och initiativ och mellan kulturarbetare och akademiker
- stödja samarbetet inom området samtidskultur, i synnerhet i de kreativa sektorerna och andra områden som formgivning, dataspel, arkitektur och mode
- uppmuntra samarbete mellan museer och andra kulturarvsinstitutioner, i synnerhet inom området för utbyte och samverkan i fråga om anordnande av utställningar om gemensam historia
- vidareutveckla kontakter mellan människor, bl.a. genom gemensamma ungdomsinitiativ inom ramen för EU-program på utbildnings- och ungdomsområdena.

II. HUVUDSAKLIGA FORMER FÖR STRATEGISKT BILATERALT SAMARBETE

Som vägledande ram för vårt arbete ska vi, utan att det föregriper andra format och mekanismer, sträva efter att använda följande format för vårt samarbete:

- Regeringsöverläggningar som leds av Sveriges statsminister och Polens premiärminister och där berörda statsråd deltar, med fokus på prioriterade samarbetsområden.
- Regelbundna gemensamma möten på utrikes- och försvarsministernivå (fyrspannsformat) för samtal om hotbudsbedömningar och säkerhetsarbete, bl.a. i Östersjöregionen.
- Årliga rundabordsamtal om säkerhets- och försvarspolitik, med de nationella säkerhetsrådgivarna som roterande ordförande (och med Statsrådsberedningen för svensk del och den nationella säkerhetsbyrån för polsk del som organisatörer) och med centrala högt uppsatta tjänstemän vid försvars- och utrikesministerierna. Formatet kommer att inbegripa fokusområden för senare uppföljning som leder till ökat och fördjupat samarbete.
- Samråd mellan berörda statsråd med ansvar för prioriterade områden som säkerhet och försvar, handel, innovation och ekonomiskt samarbete, energi och klimatfrågor, digitalisering, organiserad brottslighet, rättsstatlighet, hybrid- och cyberhot, civilskydd och civilt försvar, migration och centrala EU-frågor. Ett format för samråd kommer att inrättas som ett forum för att utbyta erfarenheter och identifiera områden och former för framtida samverkan.
- Samråd mellan högt uppsatta tjänstemän vid Försvarsdepartementet, det polska inrikes- och förvaltningsministeriet och det polska försvarsministeriet samt annan verksamhet med syftet att stärka regelbundna kontakter på tjänstemannanivå inom området civilt försvar.

- Samråd mellan högt uppsatta anställda vid de svenska och polska försvarsmakterna samt annan verksamhet som syftar till att stärka regelbundna kontakter på tjänstemannanivå mellan försvarsmakterna.
- Främjande av regelbundna kontakter mellan Sveriges och Polens ledande forskningsinstitut och tankesmedjor, med siktet inställt på att dela med sig av bedömningar och bedriva gemensam verksamhet, i synnerhet med fokus på säkerheten i Östersjöregionen, det östra grannskapet och samarbete i fråga om ny teknik som 6G, cybersäkerhet och AI.
- Upprättande av en plattform för utveckling av industrisamarbete, i synnerhet inom säkerhet och försvar, som även inbegriper erfarenheterna från partnerskapet inom ramen för plattformen för innovation och energi. Utveckling och praktiskt genomförande av den gröna omställningen, digitalisering och konnektivitet av högsta klass som områden där vi har gemensamma intressen.

Detta strategiska partnerskap kommer att föra samman regeringar, företag, tankesmedjor och forskningsinstitut och banar väg för ett fördjupat samarbete.

För att se till att detta strategiska partnerskap genomförs och för att undersöka vidare åtgärder för att stärka det bilaterala samarbetet mellan Sverige och Polen kommer de svenska och polska utrikesministerierna att samordna genomförandet av det strategiska partnerskapet och följa vilka framsteg som görs inom alla samarbetsområdena, i nära samråd med de berörda ministerierna och institutionerna.

Sverige och Polen kommer närhelst det behövs att se över hur det strategiska partnerskapet fortskrider. Ändringar av det strategiska partnerskapet kan överenskommas på sedvanlig diplomatisk väg mellan Sverige och Polen.

Detta strategiska partnerskap är inte avsett att skapa, och skapar inte, några juridiskt bindande rättigheter, förpliktelser eller skyldigheter enligt folkrätten för någondera deltagaren.

Harpsund den 28 november 2024

Ulf Kristersson
Konungariket Sveriges
statsminister

Donald Tusk
Republiken Polens
premiärminister